

PEDAGOGIKA MARIE MONTESSORI

Hlavní myšlenky Marie Montessori

- **„Pomoz mi, abych to dokázalo samo“**
- děti mají rozdílné učební schopnosti a nadání

Hlavní myšlenky Marie Montessori

- děti nemusí k dosažení stejného cíle postupovat stejným tempem a stejnými kroky

Uspořádání pedagogického systému

- systém Montessori pedagogiky je založen na postupu od konkrétního k abstraktnímu
- zdůrazňuje potřebu zaměřit se na lidskou bytost a ne na výchovnou metodu
- systém je utvořen tak, aby se každé dítě mohlo rozvíjet samostatně a mělo k rozvoji stejné možnosti

Pracovní prostředí v pojetí Montessori pedagogiky

- zahrnuje jak osobnost učitele, tak vybavenost třídy Montessori pomůckami, které mají své stálé umístění jsou pro dítě snadno dostupné
- připravené prostředí umožňuje dítěti uskutečňovat smysluplné aktivity

Montessori pomůcky

- speciálně vyvinuté pomůcky, které jsou využívány pro jednotlivé oblasti učení
- pomůcky usnadňují pochopení nových jevů
- pomůcky významnou měrou přispívají k hlubšímu a trvalejšímu uchování nově získaných vědomostí a zkušeností dítěte

Oblasti učení

A decorative graphic at the top of the slide consists of two overlapping circles on the left and three separate circles on the right. The leftmost circle is solid light purple. The circle it overlaps is white with a light purple outline. To the right, there are three more circles: a solid light purple one, a white one with a light purple outline, and another solid light purple one.

Praktický život

Smyslová výchova

Jazyková výchova

Matematika

Kosmická výchova

Pohybové, hudební a výtvarné dovednosti

POJETÍ SVOBODY

- být svobodný znamená být nezávislý, samostatný a zodpovědný
- svobodná práce neznámá, že dítě střídá činnosti bez ukončení nebo nedělá nic
- svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě
- svoboda dítěte je chápána jako povinnost
- to znamená, že pokud se dítě pro něco rozhodne, je jeho povinností práci dokončit

VLASTNÍ OBJEVOVÁNÍ POZNATKU

- Klíčovým principem Montessori pedagogiky je vlastní objevování poznatků samotným dítětem.
- Tento princip v dětech probouzí potřebu učit se, porozumět okolí a touhu orientovat se v souvislostech.
- Je třeba respektovat individuální vývoj dítěte a využít jeho **senzitivní fáze**.

SENZITIVNÍ FÁZE (CITLIVÁ OBDOBÍ)

- senzitivními fázemi máme na mysli období zvýšené vnímavosti dítěte, které je doprovázeno zvýšenou schopností k osvojení určitých dovedností
- školený vychovatel dokáže senzitivní fáze u dítěte vyzorovat
- senzitivní fáze trvají přechodnou dobu a jsou nenávratně ukončeny, ať už jsou využity nebo ne

POLARIZACE POZORNOSTI

- Dítě je schopno soustředit se intenzivně a dlouhodobě na práci, která ho zaujme
- Pokud je dítě takto zaujato, nemá být vyrušováno a má mu být poskytnut dostatek času, aby práci samo dokončilo.

MONTESORI PEDAGOGIKA SE ŘÍDÍ OSMI ZÁKLADNÍMI PRINCIPY

PRÁCE S CHYBOU

Chyba je chápána:

- jako běžný, přirozený projev v procesu učení
- jako užitečná součást řešení problémů
- jako bohatý zdroj nových poznatků

PRINCIP TICH A KLIDU

- ticho a klid citlivě působí na vývoj sociálního a morálního myšlení dítěte
- ticho a klid podporují soustředěnost na práci
- Součástí cvičení ticha je nácvik svalové koordinace, držení těla a rovnováhy chůzí po **elipse**.

VĚKOVÁ HETEROGENITA

- vytváření skupin ze tří ročníků, jejichž smyslem je vytvořit dětem ve skupině mnohem větší prostor pro spolupráci a přiblížit prostředí instituce životu v rodině
- Věková heterogenita je významná také pro děti, které jsou mentálně postižené, nebo naopak mimořádně nadané

ROLE UČITELE - VYCHOVATELE

- Učitel není učitelem v pravém slova smyslu, ale průvodcem vzdělávání
- Učitel musí sledovat senzitivní fáze dítěte, vytvořit přirozené prostředí, respektovat svobodu dítěte, podporovat jeho aktivitu a tvořivost.
- Učitel si o každém dítěti vede záznamy, jak zvládlo jednotlivé kroky.

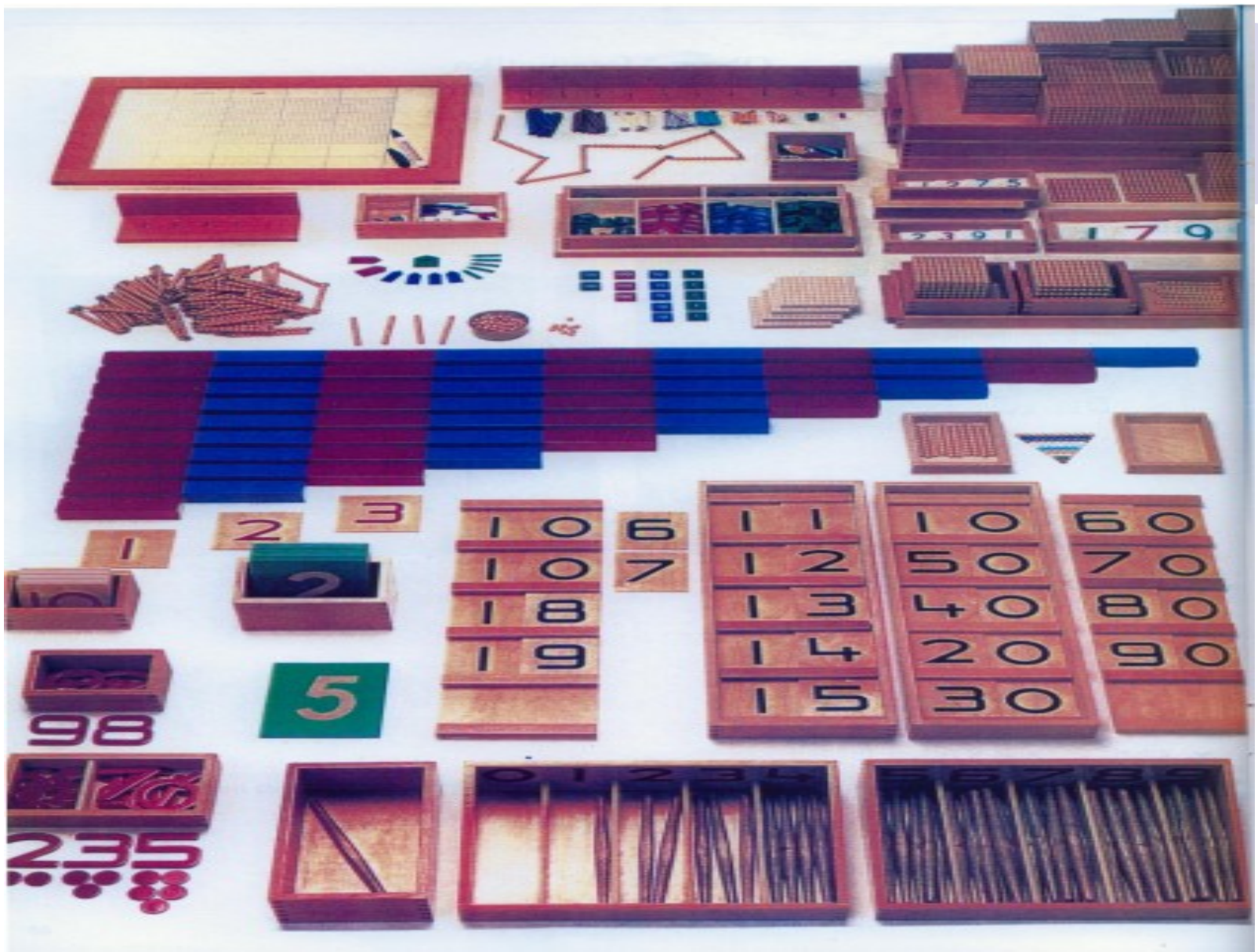
- Dospělý člověk nemá žádné právo dítě formovat a manipulovat s ním, neboť se zaměřuje na vlastní záporné povahové rysy namísto pozorování záporných vlastností dětí

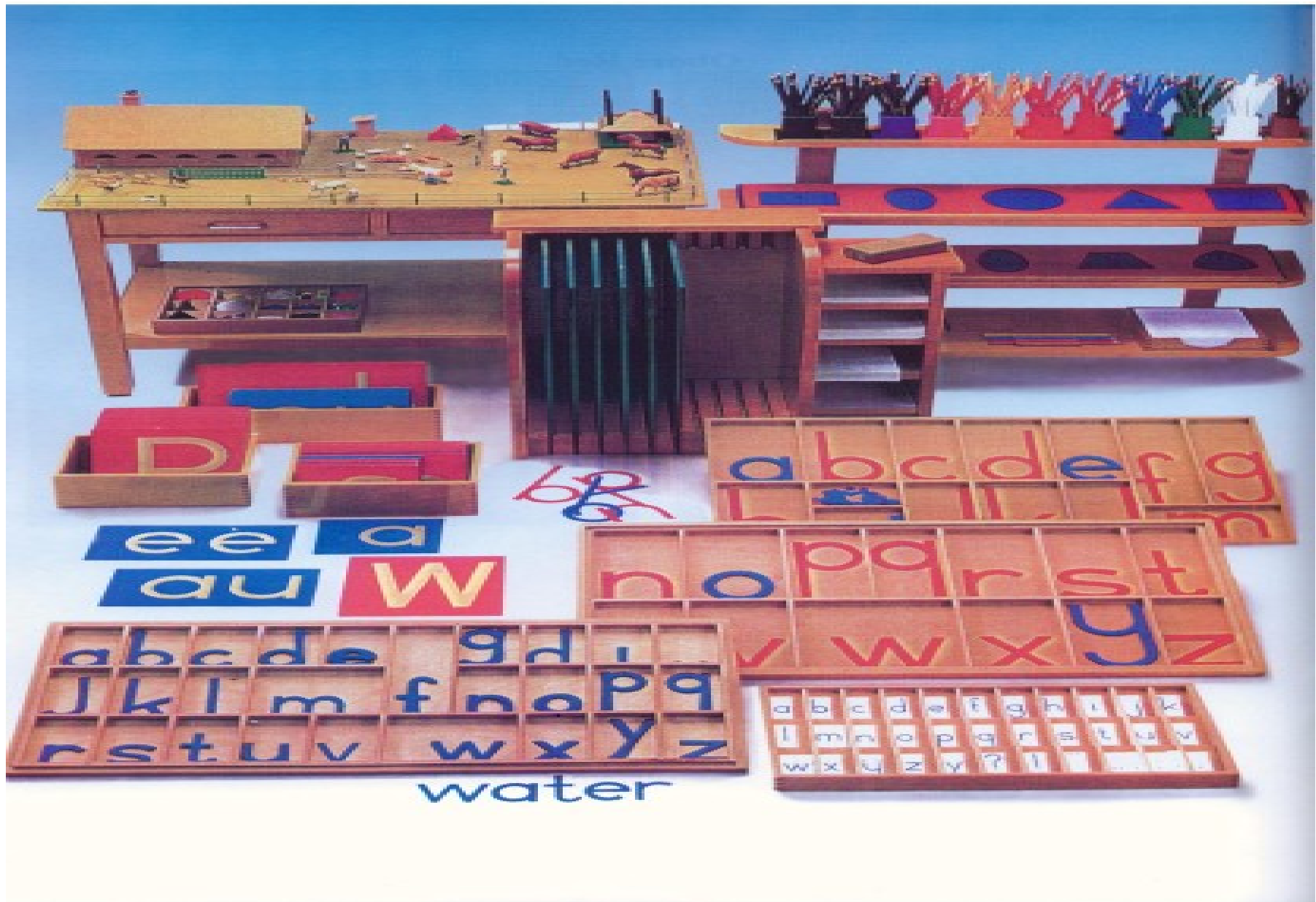
Hodnocení práce

- učitel by neměl používat negativní hodnocení
- pochvala není samozřejmost, dítě se nesmí stát na pochvale závislé (učitel samozřejmě není k pokrokům dítěte lhostejný)

Tradiční škola, školka	Montessori škola, školka
Učebnice, tužky, pracovní sešity.	Připravené kinestetické materiály se zapracovanou kontrolou chyby. Zvláště vytvořené referenční materiály.
Práce a učení bez zdůraznění sociálního rozvoje.	Práce a učení odpovídá stupni vývoje dítěte.
Úzké učební osnovy.	Jednotné, mezinárodně vytvořené osnovy.
Výukový čas v blocích, jednotlivé lekce.	Integrované předměty, učení založené na vývojové psychologii.
Jednotlivé předměty.	Nepřerušované pracovní cykly.
Třída s jednou věkovou skupinou.	Věkově heterogenní dětský kolektiv.
Pasivní studium – dítě je pasivní a tiše sedí za stolem.	Aktivní studium, podpora zvědavosti, volnost pohybu, spontánní práce.
Dítě se přizpůsobuje potřebám školy.	Škola se přizpůsobuje potřebám dítěte.
Student získává pomoc specialisty mimo školu.	V ideálních případech přichází specialista za dítětem.
Důraz na výsledek, vysvědčení.	Hodnocení podle stupně vývoje, slovní hodnocení a přehled zvládnutých dovedností.

S
r
o
v
n
á
n
í